

169

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 stycznia 2005 r.

w sprawie planów postępowania awaryjnego w przypadku zdarzeń radiacyjnych¹⁾

Na podstawie art. 87 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. — Prawo atomowe (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1689 i Nr 173, poz. 1808) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) krajowy plan postępowania awaryjnego, w tym sposób współdziałania organów i służb biorących udział w likwidacji zdarzeń radiacyjnych i usuwaniu ich skutków;
- 2) wzór zakładowego planu postępowania awaryjnego;
- 3) wzór wojewódzkiego planu postępowania awaryjnego.

§ 2. 1. Prezes Państwowej Agencji Atomistyki, zwany dalej „Prezesem Agencji”:

- 1) dokonuje identyfikacji zdarzenia radiacyjnego powodującego zagrożenie publiczne o zasięgu krajowym, zwanego dalej „zdarzeniem”, weryfikując pozyskaną informację o zdarzeniu;
- 2) określa przewidywany dalszy przebieg zdarzenia;
- 3) ocenia potencjalny rozmiar i zasięg skutków zdarzenia, w tym z punktu widzenia konieczności podjęcia działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. — Prawo atomowe, zwanej dalej „ustawą”;
- 4) przekazuje informację o zdarzeniu ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, aktualizując ją w zależności od dalszego przebiegu zdarzenia.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1 pkt 4, zawiera następujące dane:

- 1) źródło informacji o zdarzeniu oraz sposób weryfikacji tej informacji;
- 2) dotychczasowy przebieg zdarzenia, w tym dane o osobach poszkodowanych i o stratach materialnych;

¹⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 89/618/Euratom z dnia 27 listopada 1989 r. w sprawie informowania społeczeństwa o przewidzianych środkach ochrony zdrowia i działaniach podejmowanych w razie wystąpienia zdarzenia radiacyjnego (Dz. Urz. WE L 357 z 7.12.1989);
- 2) dyrektywy 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. w sprawie podstawowych norm bezpieczeństwa dotyczących ochrony zdrowia przed promieniowaniem jonizującym pracowników i ogółu ludności (Dz. Urz. WE L 159 z 29.06.1996).

3) przewidywany dalszy przebieg zdarzenia;

4) ocenę potencjalnego rozmiaru i zasięgu skutków zdarzenia, w tym z punktu widzenia konieczności podjęcia działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90 ustawy;

5) dotychczasowe działania podjęte przez kierownika jednostki organizacyjnej, na terenie której zaistniało zdarzenie, właściwych wojewodów i Prezesa Agencji;

6) propozycje działań mających na celu likwidację zagrożenia i usunięcie skutków zdarzenia.

§ 3. 1. Prezes Agencji ustala dla:

1) stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych — częstotliwość przekazywania do Centrum do Spraw Zdarzeń Radiacyjnych Państwowej Agencji Atomistyki wyników pomiarów skażeń promieniotwórczych;

2) placówek prowadzących pomiary skażeń promieniotwórczych — miejsca i częstotliwość pobierania próbek oraz częstotliwość przekazywania do Prezesa Agencji wyników pomiarów zawartości izotopów promieniotwórczych w tych próbkach, a w przypadku placówek specjalistycznych także zakres pomiarów.

2. Prezes Agencji na bieżąco analizuje przebieg zdarzenia i ocenia jego skutki w celu weryfikacji, aktualizacji i przekazywania danych, o których mowa w § 2 ust. 2.

§ 4. 1. Prezes Agencji dokonuje wstępnej oceny zdarzenia i powiadamia o nim Międzynarodową Agencję Energii Atomowej oraz państwa, na obszarze których mogą wystąpić skutki zdarzenia, a w przypadku zmiany oceny zdarzenia dokonuje aktualizacji powiadomienia.

2. Prezes Agencji powiadamia o zdarzeniu oraz o zamiarze wprowadzenia działań mających na celu ograniczenie narażenia ludności Komisję Europejską oraz państwa członkowskie Unii Europejskiej, które mogą być dotknięte skutkami tych działań, z podaniem informacji określających przyczyny ich wprowadzenia oraz danych istotnych dla minimalizacji przewidywanych radiologicznych skutków zdarzenia dla tych państw, dokonując odpowiednio do rozwoju sytuacji aktualizacji powiadomienia.

3. Prezes Agencji w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2, zamieszcza także treść informacji przekazywanej ludności zgodnie z § 5 ust. 2.

4. Na wniosek Komisji Europejskiej Prezes Agencji powiadamia ją o treści informacji przekazywanej osobom uczestniczącym w usuwaniu skutków zdarzenia radiacyjnego i osobom uczestniczącym w działaniach interwencyjnych, o których mowa w art. 20 ust. 4 ustawy.

§ 5. 1. Dla ludności, która może być dotknięta skutkami zdarzenia radiacyjnego, Prezes Agencji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych opracowuje informację o zdarzeniu oraz o możliwych działaniach, jakie mogą być podjęte w celu likwidacji zagrożenia.

2. Dla ludności, która w wyniku zdarzenia radiacyjnego może otrzymać dawkę promieniowania jonizującego przekraczającą dawkę graniczną dla osób z ogółu ludności, Prezes Agencji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych opracowuje informację, która w zależności od potrzeb zawiera:

- 1) dane dotyczące rodzaju zdarzenia, a jeżeli jest to możliwe, także miejsca i czasu jego powstania oraz opis i dotychczasowy oraz przewidywany przebieg zdarzenia, wraz z określeniem rozmiaru i zasięgu zaistniałych oraz przewidywanych jego skutków;
- 2) wskazanie działań lub zachowań ludności mających na celu uniknięcie skutków zdarzenia, które, w zależności od rodzaju zdarzenia, mogą obejmować zalecenia ograniczenia spożywania niektórych artykułów żywnościowych, proste reguły dotyczące higieny i dekontaminacji ludzi, zalecenia dotyczące pozostania w domu, informacje dotyczące systemu dystrybucji preparatów ze stabilnym jodem, ustalenia organizacyjne dotyczące ewakuacji;
- 3) uprzedzenie o możliwości wprowadzenia działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90 ustawy;
- 4) wskazanie organów i służb prowadzących akcję likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia;
- 5) jeżeli czas na to pozwala — podstawowe dane o promieniowaniu jonizującym oraz o skutkach jego oddziaływania na człowieka i środowisko;
- 6) wezwanie do słuchania komunikatów przekazywanych przez radio i telewizję;
- 7) wskazania dotyczące:
 - a) postępowania osób odpowiedzialnych za przedszkola, szkoły, szpitale, domy opieki, hotele, zakłady karne i inne jednostki, w których przebywają większe grupy ludzi;
 - b) postępowania grup zawodowych mogących odegrać pomocną rolę w sytuacji zagrożenia radiacyjnego.

§ 6. Informację, o której mowa w § 5, niezwłocznie po opracowaniu, minister właściwy do spraw we-

wewnętrznych przekazuje ludności poprzez ogłoszenie w środkach masowego przekazu na obszarze objętym informacją.

§ 7. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, kierując akcją likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia, w tym podczas prowadzenia działań interwencyjnych:

- 1) usprawnia lub ogranicza ruch osób i towarów na terenach objętych skutkami zdarzenia — w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu;
- 2) wprowadza odpowiedni do przebiegu zdarzenia tryb działania jednostek organizacyjnych systemu ochrony zdrowia — w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia;
- 3) koordynuje wykorzystanie pododdziałów i oddziałów sił zbrojnych udostępnianych przez Ministra Obrony Narodowej — w porozumieniu z tym ministrem;
- 4) zapewnia łączność między organami i służbami biorącymi udział w akcji likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia — w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw łączności.

2. W sytuacji gdy istnieje możliwość przekroczenia poziomów interwencyjnych, minister właściwy do spraw wewnętrznych koordynuje działania właściwych służb, które zapewnią po wprowadzeniu działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90 ustawy:

- 1) w przypadku ewakuacji, czasowego lub stałego przesiedlenia ludności — zabezpieczenie pozostawionego mienia oraz zapewnienie ewakuowanej lub przesiedlanej ludności:
 - a) miejsc zamieszkania,
 - b) transportu,
 - c) warunków powrotu do miejsc stałego zamieszkania po odwołaniu ewakuacji i czasowego przesiedlenia;
- 2) w przypadku nakazu pozostania w pomieszczeniach zamkniętych — zaopatrzenie ludności w niezbędne artykuły żywnościowe i wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz pomoc medyczną;
- 3) w przypadku podania preparatów ze stabilnym jodem — dystrybucję tych preparatów;
- 4) w przypadku zakazu lub ograniczenia spożywania skażonej żywności i wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi — wycofanie ze sprzedaży skażonej żywności i jej zniszczenie, zamknięcie ujęć skażonej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, bezpłatną dystrybucję nieskażonej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wprowadzenie do sprzedaży nieskażonych artykułów żywnościowych;
- 5) w przypadku zakazu lub ograniczenia żywienia zwierząt skażonymi środkami żywienia zwierząt

i pojenia skażoną wodą oraz wypasu zwierząt na skażonym terenie — udostępnienie nieskażonych środków żywienia zwierząt i wody oraz nadzór nad przestrzeganiem zakazu wypasu zwierząt na skażonych pastwiskach.

3. W zależności od przebiegu zdarzenia i rozwoju sytuacji radiacyjnej minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Agencji, powiadamia wojewodów właściwych dla terenów, na których wystąpiło skażenie, o działaniach niezbędnych do likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia.

§ 8. 1. Prezes Agencji uzgadnia z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz z ministrem właściwym do spraw zagranicznych potrzebę i treść prośby o udzielenie pomocy w likwidacji zagrożenia lub usuwaniu skutków zdarzenia, a po jej uzgodnieniu Prezes Agencji przekazuje prośbę, poprzez punkt kontaktowy, do Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, Komisji Europejskiej oraz punktów kontaktowych innych państw i organizacji międzynarodowych.

2. Prezes Agencji informuje ministra właściwego do spraw wewnętrznych i ministra właściwego do spraw zagranicznych o przyjęciu prośby o udzielenie pomocy w likwidacji zagrożenia lub usuwaniu skutków zdarzenia zgłoszonej przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej, Komisję Europejską oraz punkty kontaktowe innych państw i organizacji międzynarodowych za pośrednictwem krajowego punktu kontaktowego.

§ 9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z Prezesem Agencji dokonuje weryfi-

kacji efektywności przeprowadzonych działań niezbędnych do likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia.

§ 10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw transportu, minister właściwy do spraw zdrowia, minister właściwy do spraw zagranicznych, minister właściwy do spraw łączności, Minister Obrony Narodowej oraz Prezes Agencji, wykonując zadania wynikające z krajowego planu postępowania awaryjnego wymagające współdziałania pomiędzy nimi, niezwłocznie przekazują sobie informacje i stanowiska konieczne do skutecznego prowadzenia działań niezbędnych do likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia.

§ 11. Ustala się wzór załączkowego planu postępowania awaryjnego, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 12. Ustala się wzór wojewódzkiego planu postępowania awaryjnego, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 13. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie planów postępowania awaryjnego w przypadku zdarzeń radiacyjnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2033 oraz z 2003 r. Nr 38, poz. 333).

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *M. Belka*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 18 stycznia 2005 r. (poz. 169)

Załącznik nr 1

WZÓR

ZAKŁADOWY PLAN POSTĘPOWANIA AWARYJNEGO

1. Dane podstawowe:

- 1) jednostka organizacyjna (nazwa, adres, numer telefonu, numer faksu):
- 2) kierownik jednostki organizacyjnej (imię, nazwisko, numer telefonu, numer faksu, adres poczty elektronicznej):
- 3) rodzaj działalności związanej z narażeniem i numer zezwolenia na prowadzenie tej działalności, wraz z określeniem komórki organizacyjnej prowadzącej bezpośrednio tę działalność:
- 4) inspektor ochrony radiologicznej jednostki organizacyjnej (imię, nazwisko, numer i typ uprawnień inspektora ochrony radiologicznej, numer telefonu, numer faksu, adres poczty elektronicznej):
- 5) numery telefonów i faksów:
 - a) Centrum do Spraw Zdarzeń Radiacyjnych Państwowej Agencji Atomistyki
 - b) państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego
 - c) organu wydającego zezwolenie, jeżeli nie jest nim Prezes Państwowej Agencji Atomistyki ani państwowy wojewódzki inspektor sanitarny
 - d) najbliższej jednostki Państwowej Straży Pożarnej
 - e) najbliższej stacji pogotowia ratunkowego
 - f) najbliższej jednostki Policji
 - g) powiatowego (miejskiego) stanowiska kierowania Państwowej Straży Pożarnej
 - h) wojewódzkiego stanowiska koordynacji ratownictwa Państwowej Straży Pożarnej¹⁾
 - i) Wydziału Zarządzania Kryzysowego w Urzędzie Wojewódzkim/Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego
 - j) wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska
 - k) inne (potrzebne według oceny kierownika jednostki organizacyjnej)
- 6) plan jednostki organizacyjnej, zawierający:
 - a) rozmieszczenie źródeł zagrożenia radiacyjnego,
 - b) drogi ewakuacji i miejsca zbiórki pracowników^{*)},
 - c) miejsca dekontaminacji pracowników^{*)},
 - d) miejsca przechowywania sprzętu do likwidacji zdarzenia (sprzętu awaryjnego^{*)};
- 7) zwięzły opis potencjalnych sytuacji awaryjnych, w tym pożaru, oraz procedur awaryjnych dla rutynowych procesów technologicznych, zależnych od rodzaju działalności w warunkach narażenia¹⁾.

¹⁾ Przykładowo: dla pracowni izotopowej klasy II — niekontrolowane skażenie powierzchni roboczych; dla prac w terenie ze źródłami zamkniętymi — utrata źródła, wypadnięcie źródła z pojemnika; dla teleradioterapii z użyciem źródła promieniotwórczego lub dla defektoskopii izotopowej — zacięcie mechanizmu powrotu źródła do obudowy i podobne; w przypadku kilku rodzajów działalności lub kilku scenariuszy sytuacji awaryjnych — przypisać poszczególnym sytuacjom i procedurom postępowania jednoznaczne symbole lub numery; dla obiektów jądrowych — odpowiednia część raportu bezpieczeństwa obiektu.

2. Postępowanie pracownika stwierdzającego zaistnienie zdarzenia radiacyjnego:

Bezzwłoczne powiadomienie:

1) kierownika jednostki organizacyjnej:

.....;
(nazwisko i numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 2)

2) inspektora ochrony radiologicznej:

.....
(nazwisko i numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 4)

W powiadomieniu podać:

— imię, nazwisko i stanowisko lub funkcję osoby stwierdzającej zaistnienie zdarzenia radiacyjnego,

— numer telefonu, z którego dzwoni osoba powiadamiająca,

— dokładną lokalizację miejsca zdarzenia,

— krótki opis zdarzenia.

3. Postępowanie kierownika jednostki organizacyjnej:

1) jeżeli zachodzi taka potrzeba, niezwłoczne powiadomienie:

a) Państwowej Straży Pożarnej: tel. 998 lub
(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 5 lit. d)b) pogotowia ratunkowego: tel. 999 lub
(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 5 lit. e)c) Policji: tel. 997 lub
(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 5 lit. f)

lub wymienionych służb z wykorzystaniem numeru alarmowego 112,

d) Wydziału Zarządzania Kryzysowego w Urzędzie Wojewódzkim/Wojewódzkiego Centrum Zarządzania
Kryzysowego
(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 5 lit. i)e) wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska
(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 5 lit. j)

2) zorganizowanie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym;

3) zorganizowanie zabezpieczenia miejsca zdarzenia w celu:

a) uniemożliwienia przebywania osób postronnych w miejscu zdarzenia,

b) zapobieżenia rozprzestrzenianiu się skażeń promieniotwórczych*);

4) określenie dokładnej lokalizacji zdarzenia (obiektu lub instalacji; w przypadku pracowni izotopowych, transportu źródeł i odpadów promieniotwórczych lub prac terenowych ze źródłami promieniotwórczymi również rodzaju i aktywności substancji promieniotwórczych) oraz przeprowadzenie wstępnej oceny rodzaju i aktywności substancji promieniotwórczych, które przedostały się do środowiska;

5) wyznaczenie strefy wokół miejsca zdarzenia obejmującej teren, na którym może występować jakiegokolwiek nietrwałe (usuwalne) skażenie promieniotwórcze lub moc dawki promieniowania jonizującego przekracza poziom 100 mikrosiwertów na godzinę ($\mu\text{Sv/h}$) (strefa awaryjna)*);

6) określenie danych osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia oraz dokonanie wstępnej oceny rozmiaru skażeń promieniotwórczych, w tym skażeń osób;

7) usunięcie ze strefy awaryjnej osób poszkodowanych oraz innych osób niebiorących udziału w postępowaniu awaryjnym, oznaczenie granic strefy i uniemożliwienie dostępu do niej osób postronnych*), a jeżeli przeprowadzenie tych działań przekracza możliwości jednostki organizacyjnej, wystąpienie o pomoc do służb właściwych wojewody;

8) powiadomienie Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki oraz organu wydającego zezwolenie, jeżeli nie jest nim Prezes Państwowej Agencji Atomistyki:

.....
(numery telefonów zgodnie z pkt 1 ppkt 5 lit. a oraz b albo c)

potwierdzone w ciągu 3 godzin od uzyskania informacji o zdarzeniu pisemnie na numer faksu

.....
(numery faksów zgodnie z pkt 1 ppkt 5 lit. a oraz b albo c)

W powiadomieniu podać:

a) dane dotyczące jednostki organizacyjnej (zgodnie z pkt 1 ppkt 1—4),

b) opis przebiegu zdarzenia, z podaniem rodzaju obiektu lub instalacji (w przypadku pracowni izotopowych, transportu źródeł i odpadów promieniotwórczych lub prac terenowych ze źródłami promienio-

- twórczymi również rodzaju i aktywności substancji promieniotwórczych, których dotyczyło zdarzenie), dokładnej lokalizacji zdarzenia, wstępnej oceny rodzaju i aktywności substancji promieniotwórczych, które przedostały się do środowiska, danych osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia oraz wstępnej oceny rozmiaru skażeń promieniotwórczych, w tym skażeń osób,
- c) informację o dotychczas podjętych działaniach zabezpieczających miejsce zdarzenia,
- d) przewidywany dalszy przebieg zdarzenia;
- 9) dalsze postępowanie według procedur awaryjnych, o których mowa w pkt 1 ppkt 7, lub w uzgodnieniu z Prezesem Państwowej Agencji Atomistyki;
- 10) zawiadomienie Wydziału Zarządzania Kryzysowego w Urzędzie Wojewódzkim/Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego
(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 5 lit. i)
- wraz z podaniem treści i zasięgu informacji o zdarzeniu, która powinna być przekazywana społeczności lokalnej, jeżeli rozwój zdarzenia może prowadzić do zagrożenia o skutkach sięgających poza teren jednostki organizacyjnej (w tym również w sytuacji zdarzenia zaistniałego podczas transportu materiałów jądrowych lub źródeł i odpadów promieniotwórczych poza terenem jednostki) lub gdy zagrożenie publiczne już wystąpiło;
- 11) utrzymywanie kontaktu z Prezesem Państwowej Agencji Atomistyki, w trakcie całego przebiegu zdarzenia aż do odwołania postępowania, w celu:
- a) bieżącego informowania o rozwoju sytuacji i przekazywania Prezesowi Państwowej Agencji Atomistyki danych potrzebnych do prowadzenia ocen i prognoz zagrożenia,
- b) korzystania z zaleceń przekazywanych przez specjalistów wskazanych przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki;
- 12) zwrócenie się, w razie potrzeby, o pomoc w zakresie pomiarów dozymetrycznych do specjalistów skierowanych przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki (ekipy dozymetrycznej) na miejsce zdarzenia, a jeżeli z oceny Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki nie wynika konieczność wysłania ekipy dozymetrycznej Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki na miejsce zdarzenia, zwrócenie się o pomoc w przeprowadzeniu pomiarów dozymetrycznych do właściwego terenowo państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego;
- 13) weryfikacja, w porozumieniu z Prezesem Państwowej Agencji Atomistyki, efektywności przeprowadzonych działań niezbędnych do likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia;
- 14) sporządzenie i przesłanie do Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki oraz organu, który wydał zezwolenie, jeżeli nie jest nim Prezes Państwowej Agencji Atomistyki, po zakończeniu działań mających na celu usunięcie skutków zdarzenia i po ustaniu zagrożenia, informacji zawierającej:
- a) opis przebiegu zdarzenia, z określeniem jego przyczyn,
- b) ogólną ocenę zagrożenia w wyniku zdarzenia,
- c) opis przebiegu likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia,
- d) listę osób poszkodowanych wraz z określeniem rodzaju uszkodzeń ciała i wstępną ocenę dawek pochłoniętych i skażeń tych osób,
- e) ocenę skażeń powierzchni roboczych stanowisk pracy i środowiska^{*)},
- f) wykaz zastosowanych metod pomiarowych i przyrządów dozymetrycznych, sprzętu ochrony indywidualnej i sprzętu użytego do likwidacji skutków zdarzenia,
- g) opis procedur zastosowanych w usuwaniu skażeń pomieszczeń, terenu i dekontaminacji osób^{*)},
- h) protokół kontroli dozymetrycznej jednostki, przeprowadzonej po usunięciu skutków zdarzenia.

4. Ćwiczenia okresowe:

Ćwiczenia okresowe w celu przeglądu i aktualizacji planu postępowania awaryjnego na wypadek zagrożenia radiacyjnego odbywają się z częstotliwością (nie rzadziej niż raz na dwa lata).

.....
(podpis kierownika jednostki organizacyjnej)

^{*)} Nie dotyczy zdarzeń radiacyjnych związanych z aparatami rentgenowskimi i akceleratorami.

WZÓR

A. PLAN POSTĘPOWANIA AWARYJNEGO WOJEWÓDZTWA**1. Dane podstawowe:**

- 1) wojewoda (imię, nazwisko, adres, numer telefonu, numer faksu, adres poczty elektronicznej)
- 2) Wydział Zarządzania Kryzysowego w Urzędzie Wojewódzkim/Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego (adres i numer telefonu, numer faksu)
- 3) służby współpracujące w postępowaniu awaryjnym (numery telefonów i numery faksów):
 - a) wojewódzkie stanowisko koordynacji ratownictwa Państwowej Straży Pożarnej
 - b) Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej
 - c) pogotowie ratunkowe
 - d) Komenda Wojewódzka Policji
 - e) państwowy wojewódzki inspektor sanitarny
 - f) wojewódzki inspektor ochrony środowiska
 - g) oddział Straży Granicznej (dla województw przygranicznych)
 - h) Prezes Państwowej Agencji Atomistyki
 - i) Krajowe Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności
 - j) inne (potrzebne według oceny wojewody)
- 4) przekazany przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki wykaz znajdujących się na terenie województwa jednostek organizacyjnych kategorii I¹⁾ prowadzących działalność z materiałami jądrowymi lub źródłami promieniotwórczymi, zawierający dane określone w części B;
- 5) sposób powiadamiania ludności (zgodnie z pkt 3 pkt 4)

2. Postępowanie przedstawiciela służby, inspekcji lub straży podległych wojewodzie, który uzyskał informację o zaistnieniu zdarzenia radiacyjnego mogącego spowodować zagrożenie publiczne na terenie województwa:

- 1) określenie źródła informacji¹⁾:

1) Wpisać właściwie:

- a) kierownik jednostki organizacyjnej, w której nastąpiło zdarzenie powodujące zagrożenie przekraczające teren jednostki,
- b) uczestnik lub świadek wypadku podczas transportu źródeł i odpadów promieniotwórczych poza terenem jednostki organizacyjnej,
- c) Prezes Państwowej Agencji Atomistyki,
- d) inne źródło informacji, np. osoba, która znalazła przedmiot, który może być źródłem promieniotwórczym lub może zawierać substancję promieniotwórczą.

2) niezwłoczne powiadomienie:

a) wojewody:
(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 1)

b) Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki (jeżeli informacja o zdarzeniu nie pochodzi od niego)
(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 3 lit. h)

oraz, jeżeli zachodzi taka potrzeba, niezwłoczne powiadomienie:

c) Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej:
(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 3 lit. b)

d) pogotowia ratunkowego
(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 3 lit. c)

e) Komendy Wojewódzkiej Policji
(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 3 lit. d)

W powiadomieniu podać:

- imię i nazwisko, miejsce pracy i stanowisko lub funkcję osoby powiadamiającej,
- numer telefonu, z którego dzwoni osoba powiadamiająca,
- dokładną lokalizację miejsca zdarzenia,
- krótki opis zdarzenia;

3) zorganizowanie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym;

4) zorganizowanie zabezpieczenia miejsca zdarzenia w sposób uzgodniony z wojewodą lub z Prezesem Państwowej Agencji Atomistyki, w celu uniemożliwienia przebywania osób postronnych w miejscu zdarzenia.

3. Postępowanie wojewody:

1) w przypadku zdarzenia zaistniałego w jednostce organizacyjnej:

- a) uzyskanie od kierownika jednostki organizacyjnej informacji niezbędnych do oceny zagrożenia, zawierających w szczególności: określenie dokładnej lokalizacji zdarzenia (obiektu lub instalacji; w przypadku pracowni izotopowych również rodzaju i aktywności substancji promieniotwórczych) oraz wstępną ocenę rodzaju i aktywności substancji promieniotwórczych, które przedostały się do środowiska,
- b) na podstawie informacji uzyskanych zgodnie z lit. a podjęcie działań interwencyjnych, w tym wyznaczenie strefy wokół miejsca zdarzenia obejmującej teren, na którym może występować jakiegokolwiek nietrwałe (usuwalne) skażenie promieniotwórcze lub moc dawki promieniowania przekracza poziom 100 mikrosiwertów na godzinę ($\mu\text{Sv/h}$) (strefa awaryjna), a po wykonaniu zadań, o których mowa w pkt 8, podjęcie działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. — Prawo atomowe (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1689 i Nr 173, poz. 1808), zwanej dalej „ustawą”, z zastrzeżeniem lit. c,
- c) w przypadku jednostki kategorii I, o której mowa w pkt 1 ppkt 4, podjęcie działań interwencyjnych, a w szczególności działań, o których mowa w art. 90 ustawy, przed uzyskaniem informacji, o których mowa w lit. a, o ile zaszło zdarzenie określone w zakładowym planie postępowania awaryjnego jako wymagające podjęcia takich działań,
- d) określenie danych osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia oraz dokonanie wstępnej oceny rozmiaru skażeń poza terenem jednostki organizacyjnej, w tym skażeń osób,
- e) powiadomienie ludności w sposób określony w pkt 1 ppkt 5;

2) w przypadku zdarzenia radiacyjnego podczas transportu, prac w terenie, aktu terrorystycznego, zdarzenia spowodowanego przez nieznanego sprawcę, stwierdzenia zwiększonego poziomu mocy dawki promieniowania jonizującego lub wystąpienia skażeń promieniotwórczych, również w przypadku kiedy ich źródło nie jest znane:

- a) określenie, w miarę możliwości, rodzaju i aktywności substancji promieniotwórczych, których dotyczyło zdarzenie, dokładnej lokalizacji zdarzenia, wstępnej oceny rodzaju i aktywności substancji promieniotwórczych, które przedostały się do środowiska, danych osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia oraz wstępnej oceny rozmiaru skażeń promieniotwórczych, w tym skażeń osób,
- b) wyznaczenie strefy wokół miejsca zdarzenia obejmującej teren, na którym może występować jakiegokolwiek nietrwałe (usuwalne) skażenie promieniotwórcze lub moc dawki promieniowania przekraczająca 100 mikrosiwertów na godzinę ($\mu\text{Sv/h}$) (strefa awaryjna),

- c) usunięcie ze strefy awaryjnej osób poszkodowanych oraz innych niebiorących udziału w postępowaniu awaryjnym i zabezpieczenie dostępu do strefy oraz podjęcie koniecznych działań interwencyjnych,
 - d) określenie przewidywanego dalszego przebiegu zdarzenia;
- 3) jeżeli źródłem informacji o zdarzeniu nie jest Prezes Państwowej Agencji Atomistyki — powiadomienie Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki

(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 3 lit. h)

potwierdzone w ciągu 3 godzin od uzyskania informacji o zdarzeniu pisemnie na numer faksu

(numer faksu zgodnie z pkt 1 ppkt 3 lit. h)

W powiadomieniu skierowanym do Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki podać:

- a) województwo i dane personalne wojewody (zgodnie z pkt 1 ppkt 1), a w przypadku gdy osoba powiadamiająca nie jest wojewodą, ale działa z jego upoważnienia, dodatkowo: imię, nazwisko i stanowisko tej osoby oraz numer telefonu, z którego dzwoni,
 - b) opis przebiegu zdarzenia, przy czym w przypadku zdarzenia zaistniałego w jednostce organizacyjnej — nazwę jednostki oraz informacje na temat działalności w warunkach narażenia, podczas prowadzenia której wystąpiło zdarzenie (w przypadku transportu źródeł i odpadów promieniotwórczych lub prac terenowych ze źródłami promieniotwórczymi — dodatkowo rodzaju i aktywności substancji promieniotwórczych, których dotyczyło zdarzenie), dokładnej lokalizacji zdarzenia, wstępnej oceny rodzaju i aktywności substancji promieniotwórczych, które przedostały się do środowiska, danych osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia oraz wstępnej oceny rozmiaru skażeń promieniotwórczych, w tym skażeń osób,
 - c) informację o dotychczas podjętych działaniach zabezpieczających miejsce zdarzenia oraz o działaniach interwencyjnych,
 - d) informację o dotychczasowym udziale osób postronnych oraz Państwowej Straży Pożarnej, pogotowia ratunkowego i Policji,
 - e) przewidywany dalszy przebieg zdarzenia,
 - f) treść i zasięg informacji o zdarzeniu przekazanej społeczności lokalnej;
- 4) opracowanie i przekazanie, za pomocą środków masowego przekazu i w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie, ludności, która w wyniku zdarzenia radiacyjnego może otrzymać dawkę promieniowania jonizującego przekraczającą dawkę graniczną dla osób z ogółu ludności, informacji zawierającej, w zależności od potrzeb:
- a) dane dotyczące rodzaju zdarzenia, a jeżeli jest to możliwe także dotyczące miejsca i czasu jego powstania oraz opis i dotychczasowy oraz przewidywany przebieg zdarzenia, wraz z określeniem rozmiaru i zasięgu zaistniałych oraz przewidywanych jego skutków;
 - b) wskazanie działań lub zachowań ludności mających na celu uniknięcie skutków zdarzenia, które, w zależności od rodzaju zdarzenia, mogą obejmować zalecenia ograniczenia spożywania niektórych artykułów żywnościowych, proste reguły dotyczące higieny i dekontaminacji ludzi, zalecenia dotyczące pozostania w domu, informacje dotyczące systemu dystrybucji preparatów ze stabilnym jodem, ustalenia organizacyjne dotyczące ewakuacji,
 - c) uprzedzenie o możliwości wprowadzenia działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90 ustawy, o ile z przebiegu zdarzenia wynika możliwość wprowadzenia takich działań,
 - d) wskazanie organów i służb prowadzących akcję likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia,
 - e) jeżeli czas na to pozwala — podstawowe dane o promieniowaniu jonizującym oraz o skutkach jego oddziaływania na człowieka i środowisko,
 - f) wezwanie do słuchania komunikatów przekazywanych przez radio i telewizję,
 - g) wskazania dotyczące:
 - postępowania osób odpowiedzialnych za przedszkola, szkoły, szpitale, domy opieki, hotele, zakłady karne i inne jednostki, w których przebywają większe grupy ludzi,
 - postępowania grup zawodowych mogących odegrać pomocną rolę w sytuacji zagrożenia radiacyjnego,
- oraz przekazywanie ludności uaktualnień tej informacji w miarę rozwoju sytuacji;

- 5) prowadzenie bieżącej analizy sytuacji oraz bieżąca współpraca z Prezesem Państwowej Agencji Atomistyki, w trakcie całego przebiegu zdarzenia aż do odwołania postępowania, w celu:
 - a) informowania o rozwoju sytuacji i przekazywania danych potrzebnych do prowadzenia przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki ocen i prognoz zagrożenia,
 - b) uzyskania informacji o wynikach ocen zagrożenia, w szczególności o możliwości przekroczenia poziomów interwencyjnych, a na wniosek wojewody o wynikach pomiarów skażeń promieniotwórczych, wykonanych przez stacje wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych oraz placówki prowadzące pomiary skażeń promieniotwórczych właściwe dla miejsca powstania zagrożenia,
 - c) korzystania z zaleceń przekazywanych przez specjalistów wskazanych przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, a w razie potrzeby z pomocy w zakresie pomiarów dozymetrycznych specjalistów skierowanych przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki (ekipy dozymetrycznej) na miejsce zdarzenia,
 - d) formułowania treści odpowiednich komunikatów dla ludności i ich przekazywania;
- 6) jeżeli z oceny Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki nie wynika konieczność wystania ekipy dozymetrycznej Prezesa PAA na miejsce zdarzenia, zwrócenie się o pomoc w przeprowadzeniu pomiarów dozymetrycznych do właściwego terenowo państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego;
- 7) w przypadku gdy rozwój sytuacji awaryjnej może prowadzić do zagrożenia publicznego o skutkach sięgających poza teren województwa albo gdy zagrożenie takie już wystąpiło, zawiadomienie Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności;
(numer telefonu zgodnie z pkt 1 ppkt 3 lit. i)
- 8) w sytuacji przekazania przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki informacji o możliwości przekroczenia poziomów interwencyjnych:
 - a) podjęcie działań, które zapewnią po wprowadzeniu działań interwencyjnych, o których mowa w art. 90 ustawy:
 - w przypadku ewakuacji, czasowego lub stałego przesiedlenia ludności — zabezpieczenie pozostawionego mienia oraz zapewnienie ewakuowanej lub przesiedlanej ludności miejsc zamieszkania, transportu oraz warunków powrotu do miejsc stałego zamieszkania po odwołaniu ewakuacji i czasowego przesiedlenia,
 - w przypadku nakazu pozostania w pomieszczeniach zamkniętych — zaopatrzenie ludności w niezbędne artykuły żywnościowe i wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz pomoc medyczną,
 - w przypadku podania preparatów ze stabilnym jodem — dystrybucję tych preparatów,
 - w przypadku zakazu lub ograniczenia spożywania skażonej żywności i wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi — wycofanie ze sprzedaży skażonej żywności i jej zniszczenie, zamknięcie ujęć skażonej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, bezpłatną dystrybucję nieskażonej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wprowadzenie do sprzedaży nieskażonych artykułów żywnościowych,
 - w przypadku zakazu lub ograniczenia żywienia zwierząt skażonymi środkami żywienia zwierząt i pojenia skażoną wodą oraz wypasu zwierząt na skażonym terenie — udostępnienie nieskażonych środków żywienia zwierząt i wody oraz nadzór nad przestrzeganiem zakazu wypasu zwierząt na skażonych pastwiskach,
 - b) wprowadzenie niezbędnych ograniczeń w ruchu osób i towarów na terenie województwa, a w przypadku gdy jego obszar przylega do granicy państwowej — w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych — również w ruchu transgranicznym, z określeniem ich rodzaju, daty wprowadzenia, miejsca i przewidywanego czasu trwania,
 - c) przygotowanie i zapewnienie działania placówek służby zdrowia w trybie odpowiednim do rozwoju sytuacji;
- 9) weryfikacja, w porozumieniu z Prezesem Agencji, efektywności przeprowadzonych działań niezbędnych do likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia;
- 10) sporządzenie i przesłanie do Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, po zakończeniu działań mających na celu usunięcie skutków zdarzenia i po ustaniu zagrożenia, informacji zawierającej:
 - a) opis przebiegu zdarzenia, z określeniem przyczyn oraz oceną zdarzenia,
 - b) opis sposobu likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia, wraz z danymi osoby kierującej akcją.

- c) listę osób poszkodowanych, wraz z określeniem rodzaju uszkodzeń ciała i wstępną oceną dawek pochłoniętych i skażeń tych osób,
- d) ocenę dawek skutecznych osób uczestniczących w działaniach ratowniczych, wraz z określeniem pomiarów stanowiących podstawę oceny,
- e) ocenę skażeń środowiska,
- f) wykaz stosowanych metod pomiarowych i przyrządów dozymetrycznych, sprzętu ochrony indywidualnej i innego sprzętu użytego do likwidacji skutków zdarzenia,
- g) opis procedur stosowanych przy usuwaniu skażeń pomieszczeń, terenu i dekontaminacji osób,
- h) protokoły kontroli dozymetrycznych, przeprowadzonych po zakończeniu działań podjętych w celu likwidacji zagrożenia i usuwania skutków zdarzenia.

4. Ćwiczenia okresowe:

Ćwiczenia okresowe w celu przeglądu i aktualizacji planu postępowania awaryjnego na wypadek zagrożenia radiacyjnego, z uwzględnieniem sposobu informowania ludności, zgodnie z procedurą określoną w pkt 1 ppkt 5, odbywają się z częstotliwością (nie rzadziej niż raz na trzy lata).

.....
(podpis wojewody)

*) Jednostki kategorii I obejmują:

- reaktory o mocy cieplnej powyżej 100 megawatów (MW),
- przechowalniki zawierające wypalone paliwo jądrowe w ilości równoważnej rdzeniowi reaktora o mocy cieplnej 3000 MW,
- obiekty zawierające otwarte źródła promieniotwórcze w ilości przekraczającej:
 - w przypadku mieszaniny ciekłych lub gazowych produktów rozszczepienia — aktywność 5×10^4 terabekereli (TBq),
 - w przypadku mieszaniny izotopów jodu — aktywność 10^4 TBq,
 - w przypadku mieszaniny gazów szlachetnych — aktywność 10^7 TBq,
 - w przypadku innych otwartych źródeł promieniotwórczych — 10000-krotnie wartość aktywności A2 określoną w Umowie europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 194, poz. 1629).

B. WYKAZ ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE WOJEWÓDZTWA JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH KATEGORII I ZAWIERA NASTĘPUJĄCE DANE:

- nazwę i adres jednostki organizacyjnej,
- rodzaj obiektu lub urządzenia
(przykładowo: reaktor energetyczny o mocy 3000 MW),
- lokalizację na mapie województwa z oznaczeniem strefy objętej planowaniem działań interwencyjnych podejmowanych z wyprzedzeniem (tj. na podstawie oceny stanu obiektu wskazującej na duże prawdopodobieństwo zaistnienia zdarzenia radiacyjnego) oraz strefy objętej planowaniem działań interwencyjnych podejmowanych bez wyprzedzenia (w sytuacji gdy zdarzenie już zaistniało),
- rodzaj działalności jednostki według zezwolenia Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, numer zezwolenia,
- imię, nazwisko, telefony oraz adres kierownika jednostki organizacyjnej,
- imię, nazwisko, telefony oraz adres inspektora ochrony radiologicznej jednostki organizacyjnej,
- zakładowy plan postępowania awaryjnego,
- treść informacji wyprzedzającej dla ludności, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie informacji wyprzedzającej dla ludności na wypadek zdarzenia radiacyjnego (Dz. U. Nr 102, poz. 1065).